

Landbrukskontoret
i Lillehammer-regionen
2651 Østre Gausdal

Landbruks-og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

2010/00067 - 24

APR/SEB/IAA 410

ØSTRE GAUSDAL, 21.04.2010

Arkivkode
V18 &00

Vår ref.(oppgis ved svar)
10/277-2

Deres ref.

**HØRINGSUTTALELSE VEDR. ENDRINGER I FOR-1997-05-02-0243 - FORSKRIFT
OM NYDYR KING.**

GENERELLE KOMMENTARER TIL ENDRINGSFORSLAGET:

I utgangspunktet virker de foreslåtte endringer i nydyrkingsforskriften fornuftige og riktige når man ser det i et nasjonalt, for ikke å si globalt perspektiv. Men når man vurderer endringsforslagene ut fra hvilke konsekvenser de kan få for den enkelte landbrukseiendom stiller saken seg noe annerledes. Det er den enkelte bonde som vil bli mest berørt av et eventuelt forbud mot myr dyrking dersom forslaget vedtas slik det nå er fremmet. Dersom landbrukseiendommen heller ikke har tilgang på egnet fastmark for oppdyrking, kan alternativet til mer oppdyrking være leie eller kjøp av jordbruksareal som kanskje ligger langt unna driftsenheten. Dette vil kunne medføre økt transport som igjen vil medføre økt forurensning og økt bruk av fossilt brensel og forårsake farlige situasjoner i trafikken som følge av saktegående kjøretøyer langs offentlige veger. Et annet alternativ til dyrking av myr er innkjøp av grovfôr og til dels også kraftfôr, noe som blant annet kan medføre både lang transport av fôret og uheldige klimagassutslipp.

Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen har i perioden fra 2004 og fram til i dag saksbehandlet relativt mange søknader om tilskudd til nydyrking. De aller fleste søknadene har dreid seg om dyrking av fastmark eller noe forsumpet fastmark. Hvis man skal gjøre et forsøk på å vurdere interessen for myr dyrking blant bøndene i Lillehammer-regionen med utgangspunkt i statistikken fra ovennevnte periode så må den sies å være relativt liten. Slik sett stemmer interessen for myr dyrking bra med forslaget om endring av nydyrkingsforskriften slik at det blir forbud mot dyrking av myr som er større enn 2 dekar og som har et torvlag som er tykkere enn 30 cm. På den annen side fins det relativt store udyrka myrområder i fjellområdene både i Gausdal, Øyer og Lillehammer som er en viktig potensiell grovfôrressurs som grunnlag for matproduksjon dersom en global matkrise skulle oppstå. Dette er arealer som i praksis vil bli helt båndlagt ved et generelt forbud mot nydyrking. Et annet viktig moment i denne

sammenhengen er at det er et intensivt drevet jordbruk med stor utnyttelse av arealressursene i Lillehammer-regionen. Dette gjør at det er stor etterspørsel etter leie av dyrka jord. Det er derfor det er såpass stor interesse for nydyrking i denne regionen. Et forbud mot myr dyrking vil derfor begrense bøndenes muligheter for å utvide produksjonen og styrke driftsgrunnlaget ved å øke egne grovfôrarealer. Vi mener derfor at å innføre et totalforbud mot dyrking av myr vil kunne få for store negative konsekvenser for bøndene i Lillehammer-regionen i forhold til deres muligheter for å kunne drive et framtidsrettet effektivt og rasjonelt jordbruk. Det bør derfor fortsatt være lov til å dyrke myr selv om dette vil medføre klimagassutslipp av et visst omfang, men det bør innføres en arealgrense på maksimalt 20 daa nydyrka myrjord pr. landbrukseiendom over en periode på 10 år. Det vil si at det må gå minst 10 år regnet fra når omsøkte nydyrkingstiltak er utført til det kan søkes om tillatelse til mer dyrking av myr på samme eiendom. Dette vil være bestemmelser som både vil ivareta klimahensyn og sikre muligheter for næringsdrivende og styrket selvforsyningsgrad.

Alternativt bør det foreslåtte maksarealet på 2 dekar heves til minst 5 dekar. Dette fordi det i forbindelse med dyrking av fastmark kan forekomme et eller flere små myrarealer innenfor omsøkte dyrkingsfelt som kan forhindre god arrondering av feltet og en driftsmessig god løsning dersom de ikke tillates dyrkes opp på grunn av et unødig strengt regelverk.

SÆRSKILTE KOMMENTARER TIL ENKELTPARAGRAFER I NYDYRKINGSFORSKRIFTEN:

Til § 1:

Kan være svært vanskelig å si noe sikkert om hvilke følger for klimaet de ulike dyrkingssakene kan komme til å få. Utfra den kunnskapen om klimagassutslipp i forbindelse med myr dyrking som myndighetene har i dag så vil myr dyrking generelt uansett størrelsen på myrarealet som skal dyrkes bidra til økte klimagassutslipp til atmosfæren. Utslippene vil selvsagt øke med arealstørrelsen og dybden på myr dyrkingen, men å kunne foreta ei pålitelig vurdering av hvilke følger et bestemt nydyrkingstiltak kan få for klimaet i forbindelse med saksbehandling av nydyrkingssaker vil dessverre ikke være mulig.

Konklusjon: Tekstforslaget skrevet i kursiv bør endres til: **"Det bør også tas hensyn til at nydyrking kan få følger for klimaet"**

Til § 3:

Det vil nok som regel være vanskelig for tiltakshaver å kunne bevise om et areal har ligget unytta i over 20 år og for forvaltningen å fremskaffe tilstrekkelig dokumentasjon på hvor lenge et bestemt areal har ligget unytta. Men det vil selvsagt være enklere å finne ut av enn ved gjeldende 30 års grense. Spørsmålet er om 20 år er ei unødig streng grense da det er begrenset hvor mye et areal blir påvirket/gros igjen i løpet av så kort tid. Det samme kan til en viss grad også sies om manglende vedlikehold av drenering da et forsumpet jordbruksareal normalt ikke vil få karakter av myr i løpet av så kort tid.

Konklusjon: Vi mener dagens bestemmelser bør opprettholdes.

Til § 5:

Ikke nødvendig å bruke et så sterkt uttrykk som særlig. Dette ordet bør sløyfes, og at man ved avgjørelsen om et tiltak kan godkjennes for dyrking eller ikke forsøker å vurdere skjønsmessig omfanget av klimagassutslipp fra det omsøkte tiltaket.

Konklusjon: Det foreslås at ordet **særlig** sløyfes.

Til § 6:

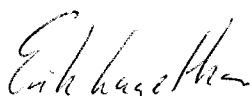
Med utgangspunkt i vårt forslag nevnt under "generelle kommentarer til endringsforslaget" om å tillate dyrking av inntil 20 dekar myrjord pr. landbrukseiendom over en periode på 10 år, så bør den foreslåtte teksten i § 6 endres til : **"Nydyrking kan i begrenset omfang tillates på myr. Det tillates oppdyrking av inntil 20 daa myr over en periode på 10 år". Ved nydyrking av større arealer med fastmark tillates også oppdyrking av innsprengte myrarealer med et samlet areal på inntil 20 daa over en 10 -årsperiode.**

Til § 9:

Etter vår vurdering vil det være en svært vanskelig oppgave å kunne vurdere omfanget av klimagassutslipp for større områder uavhengig av eiendomsgrenser.

Konklusjon: Den innskutte setningen skrevet i kursiv bør sløyfes.

Med vennlig hilsen
Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen

Erik Lagethon
Enhetsleder
Dir. tlf.: 61224540

Gunnar Håkenstad
Fagkonsulent
Dir.tlf.: 61 22 45 46